

EKSAMID ON MÖÖDAS, KUID...

Hiljuti toimunud rektoraadi nõupidamisel arutati talvise eksamissessiooni tulemusi. Seoses sellega pöörduis meie korrespondent mõningate küsimustega instituudi prorektori sm. SCHMIDTI poole:

«Milliseid kokkuvõtteid võib teha äsjamöödunud sessioonist? Milline on tänava õppeedukus, võrreldes möödunud aastaga?»

«Üldiselt võib öelda, et enamik üliõpilasi suhtus oma kohustusse täie tõsidusega ja sooritasid eksamid enamvähem hästi. Kuid madal õppeedukus oli esimestel kursustel, kõigest 62%. Võrreldes möödunud aastaga (67,2%) on ta tänava langenud.

Eriti halvad tulemused olid kujutava geomeetria eksamil. Näiteks esimese kursuse staažiga rühmas sai kujutavas geomeetrias puuduliku hinde tervelt 96 üliõpilast. Sama halvad olid ka tulemused üldises keemias, rahule ei saa jääda matemaatika eksami tulemustega. Veidi parem oli olukord füüsika eksamil, kus keskmiseks hindeks saadi 3,68. Möödunud aastal kõigest 3,14.

Ohtuses üldtehnilises teaduskonnas paranes õppeedukus esimesel kursusel 10,2% võrra. See on osaliselt seletatav ka sellega, et möödunud sügisel esitati sisseastujatele kõrgemad nõudmised kui tavaliselt.

Kui võrrelda õppeedukust teaduskondade kaupa, siis teistest paremini andis eksameid insener-majandusteaduskond. Seal sooritasid kõik eksamid vähemalt rahuldavalt 87,9% üliõpilastest. Ehitusteaduskonnas oli õppeedukuse protsent 84,5, keemiamäeteaduskonnas 80,6, energeetikateaduskonnas 79,0 ja mehaanikateaduskonnas 75,4.»

«Millega võib seletada nõrka õppeedukust esimestel kursustel, seda just eriti staažiga rühmade osas?»

«Käesoleval õppeaastal esimese kursuse üldarvust on 54% üliõpilasi tööstustaažiga. Nad on lõpetanud keskkoolid mitu aastat tagasi ja sellepärast, loomulikult, ei suutnud kohe sisseelada õppetöö süsteemi.

Ka mõningad kateedrid suhtusid halvasti oma kohustusse. Nii näiteks anorgaanilise keemia kateeder (juhataja sm. Vilbok) alustas rühma- ja individuaalkonsultatsioonidega alles detsembrikuus. Väga vähe korraldas kujutava geomeetria kateeder sessioonijärgsel perioodil konsultatsioone neile, kes said selles aines «kahed».

See mõjus kõik ka üliõpilaste õppeedukusele.

Kuid süüdistada kateedreid ja ka seda, et üliõpilased ei suutnud kohaneda instituudi eluga, pole õige. Selline suur puudulike hinde arv räägib esmajoones sellest, et üliõpilased suhtuvad pealiskaudselt üldteaduslike distsipliinide omandamisesse. Nad arvavad, et kujutav geomeetria, üldine keemia, matemaatika on kõrvalise tähtsusega õppeained, mis ei ole vajalikud tulevase elukutse juures. Nii see ei ole. Need teadmised, mis üliõpilasele antakse esimesel kursusel, jäävad alusvundamendiks. Peamine pole mitte ameti õppimine, vaid sellise inimese kujundamine, kes tööle asudes hakkaks uue loojaks, tehnika edasivijaks, arendajaks.»

«Millised sammud võetakse ette uuel semestril õppeedukuse parandamiseks?»

«Sessiooni edu sõltub kõigepealt jooksvast õppetööst, süstemaatilistest õppeainete läbitöötamisest kogu semestri kestel. Seljapärest otsustati rektoraadi nõupidamisel võtta kasutusele tõhusamad õppetöö kontrollimise meetodid. Alanud semestril hakatakse märkima rühmapäevikutesse puudumiste kõrval ka andmeid selle kohta, kes pole täitnud tähtjaks koduseid ülesandeid ja kontrolltöid, samuti ka laboratoorseid töid. See võimaldab rühma juhendajal ja teaduskonna dekanatidel jälgida paremini üliõpilaste tööd kogu semestri jooksul.

Möödunud semestril kuhjusid kontroll- ja kodused tööd eksamielsele perioodile. Nüüd töötatakse välja graafikud, mis dekanatide poolt pannakse välja märtsi alul. Koduste ja kontrolltööde tähtaegade graafik koostatakse sellise arvestusega, et ühele õppenädalale ei langeks üle ühe töö.

Hakatakse informeerima ettevõtteid nende stipendiaatide sessioonil saadud hinnetest. Teaduskondades pannakse välja nende nimed, kes andsid eksamid hindele «väga hea». Samuti ka teaduskondade ja kursuste parimad õpperühmad.

Märtsikuu jooksul viiakse fakultetides kursuste kaupa läbi sessiooni tulemuste arutamised, kus esinevad ettekannetega üliõpilasi eksamineerinud õppejõud. Sellised arutlused peavad toimuma kõrgele kriitilisel tasemel, nõupidamise õhkkonnas.

Ainult pidev süstemaatiline töö tagab kõrge õppeedukuse.»

Viimase kahe aasta jooksul on TPI-s tunduvalt tõusnud erialast tööstaaži omavate üliõpilaste erikaal. Arvestades meie rahvamajanduse kasvavaid nõudmisi uute spetsialistide järele, on see suund kahtlematult õige, kuid siinjuures on esile kerkinud mõningaid probleeme, millest allpool tahaks ki rääkida.

On teada, et tööstaažiga üliõpilasel on keskkoolis omandatud tarkusepagas väiksem kui seda äsja koolist tulnud noorel. Seega pöörab ta juba alguses kokku tõsiste raskustega. Mis aga ajasse puutub, siis seda on kokkusurutud õppeplaani tõttu tõesti väga kasinalt. Nii tuli möödunud õppeaasta kevadsemestri jooksul

Staažiga

tudengi päevaprobleemidest

esimese kursuse staažiga õpperühmadel kõrgemas matemaatikas läbi võtta kursus matemaatilistest analüüsist alates kunni kordsete integraalideni. Vaatamata sellele, et professor Humal püüdis teha kõik selleks, et üliõpilased omandaksid kasvõi ainult rahuldavaltki põhiteadmised matemaatikas, jäid tulemused siiski kesisteks.

Poleks vist üleaurune meenutada kasvõi sedagi kurba fakti, et õpperühmas AA-59, kus õpib enam-mulluse energeetikateaduskonna staažiga rühma üliõpilasi ei suutnud üle poole neist sooritada edukalt eksami elektrotehnika teoreetilistes alustes, mis põhineb just kõrgemale matemaatikale.

«Aga küllap ei tehtud semestri jooksul küllaldaselt tööd! Eeldab ju matemaatikagi õppimine suurel määral iseseisvat tööd, eriti just ülesannete lahendamist», võib esitada vastuväiteks.

Õigus. Kuid ärgem siiski unustagem, et omajagu aega nõuavad kõik õppeained. Veelgi enam, näiteks võrkeelses oli küllaltki palju tudengid praktiliselt alles seitsmenda klassi koolipoisi teadmiste tasemel.

Mis siis tuleks ette võtta, et staažiga tudengite õppeedukus jõuaks vajalikule järjele?

Kõigepealt, loengute maht on väga suur, harjutustunde on aga siiski liiga vähe. Selge on see, et harjutustundide arvu tõstmise tunniplaani pikendamise arvel ei tule kõne alla, sest aeg individuaalseks tööks on niigi väga napp; küll aga võiks kaaluda mõningates õppeainetes loengute asendamist harjutustundidega, milleks on tarvis kasutusele võtta trükitud loengid! Niisiis, jõudsimme jällegi valusa probleemini, millest

Kõigi maade proletarlaste, ühinege!

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, rektoraadi, ELKNO komitee ja ametiühingukomitee häälekandja

Nr. 5/6

Kolmapäeval, 28. veebruaril 1962 XIV aastakäik

on juba väga palju juttu olnud. Kas siis tõesti ei ole võimalik saada trükitud loenguid vähemalt raskemates aineteski? Loengu konspektteerimisega läheb ju tudengil palju õppejõu seletusi lihtsalt ühest kõrvast sisse, teisest välja, sest kõike paberile panna ei jõua. Samuti võiks konspekti olemasolu korral juba varem tutvuda celneva loengu sisuga, küllap siis tõuseks ka tööviljakus ja paraneksid tagajärjed.

Edasi. Möödunud sügisel suunati kõik kolmanda kursuse üliõpilased kuuks ajaks tööle vabariigi kolhoosidesse, sealhulgas ka õpperühmas AA-59 staažiga üliõpilased. Võib-olla oleks olnud otstarbekam korraldada seda nii, et nad oleksid jäänud Tallinna, et selle aja jooksul likvideerida võlgnevus füüsikas, mis tekkis seoses üleviimisega esimeselt kursusele kolmandale? Üldse tuleks sügisest ühiskondlikku tööd organiseerida selliselt, et üliõpilased kes vajavad tõesti abi mõnes õppeaines, võiksid töötada Tallinnas ja õhtuti käiksid konsultatsioonis, sest meie lähendatud tööpäeva tingimustes jääb selleks aega täiesti piisavalt.

Siis veel üks küsimus, mis sõna tõsisel mõttes on staažiga tudengi «valulapseks». Teatavasti määratakse eksamid rahuldavalt sooritanud üliõpilasele stipendium ainult sel juhul, kui ta võtab aktiivselt osa ühiskondlikust tööst. Kui peaaegu kõik töölt tulnud üliõpilased on juba varem elanud iseseisvalt ja mingit toetust peale stipendiumi ei oma. Nüüd aga, kui «vähemaktiivne» tudeng saab eksamitel rahuldavad hinded ja jääb stipendiumist ilma, on ta õpingute jätkamiseks tahes-tahtmatult sunnitud otsima mingit tööd. Sellises olukorras on praegu

näiteks energeetikateaduskonna üliõpilane Aksel Tuul, sest tal puudub absoluutselt võimalus saada kasugilt materiaalselt toetust. Kui aga niigi rahuldavalt edasijõudev üliõpilane peab veel õppimise kõrvalt töö käima, siis on päris tõenäoline, et järgmise sessiooni eksamite sooritamine muutub juba küllaltki küsitavaks.

Tõsi, üks võimalus on stipendiumi saamiseks siiski olemas: tuleb kiiresti leida endale ühiskondlik kohustus, siis ehk määratakse ka stipendium nagu Akselile soovitas teaduskonna stipendiumikomisjon.

Kahtlemata on õige tõmmata rohkem üliõpilasi kaasa ühiskondlikule tööle, kuid stipendiumi määramisel, eriti töölt tulnud üliõpilaste puhul, tuleks siiski arvestada eelkõige inimese elutingimusi ja vajaduse korral maksta stipendiumi ka rahuldavalt edasijõudnutele. Veelgi enam, ühiskondlik töö peab eelkõige olema südamelehedane selle tegijale, selline ühiskondlike kohustustega «spekuleerimine» aga ei kasvata kelleski mingit austust ja kohusetunnet talle usaldatud ülesannete vastu.

Tahaks loota, et tulevikus paraneb veelgi olukord staažiga üliõpilaste õppetöö korraldamises. Küllap siin aitavad kaasa omandatud kogemused samuti ka tudengid ise, sest eks nemad tea ju kõige paremini, kuidas oleks kõige parem korraldada tööd nii, et omandatud teadmised oleksid laialdased ja põhjalikud. Samuti loodame, et iga ettepanek leiaks laialdast arutelu ja vajaduse korral arvestatakse seda ka õppetöö organiseerimisel.

T. TAVETER

Diplomitööde kaitsmine

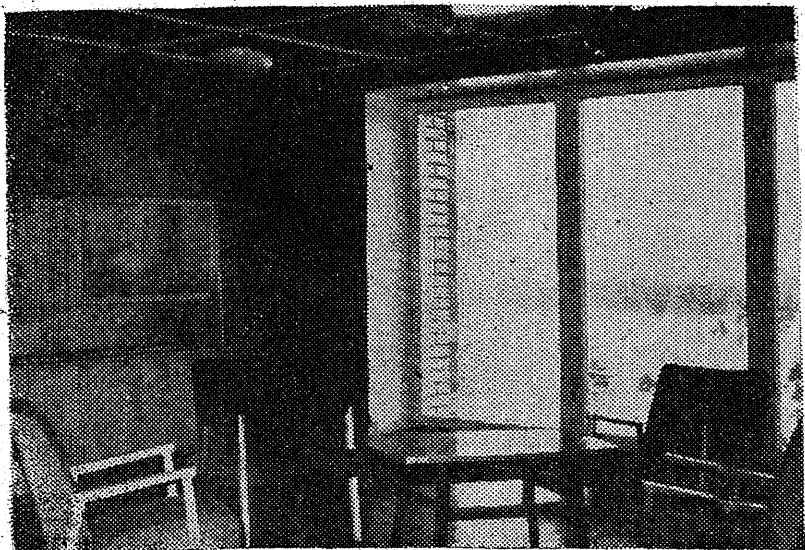
Rühmas AI-111 toimus neil päevil diplomitööde kaitsmine. Enamik üliõpilasi näitas head ettevalmistust ja põhjalikke teadmisi oma erialal. Sellest tunnustavad hinded «väga hea», milline anti suuremale osale diplomantidest.

Väga hästi kaitsesid oma diplomitööid Mati Saar, Rein Sepp, Velje Oikainen jt. Kõikidele üliõpilastele omistati laevajõuseadmete insenerimehaaniku kutse.

Eriilise tunnustuse osaliseks said Voldemar Arro ja Heino Põnab'i diplomitööd.

M. MART

MUSTAMÄEL...

Kas mööblinäitusel?

Ei, see on nurgake TPI uue ühiselamu puhketoast.

Mis nii viga, sark viie minu tiga täitsa puhas.

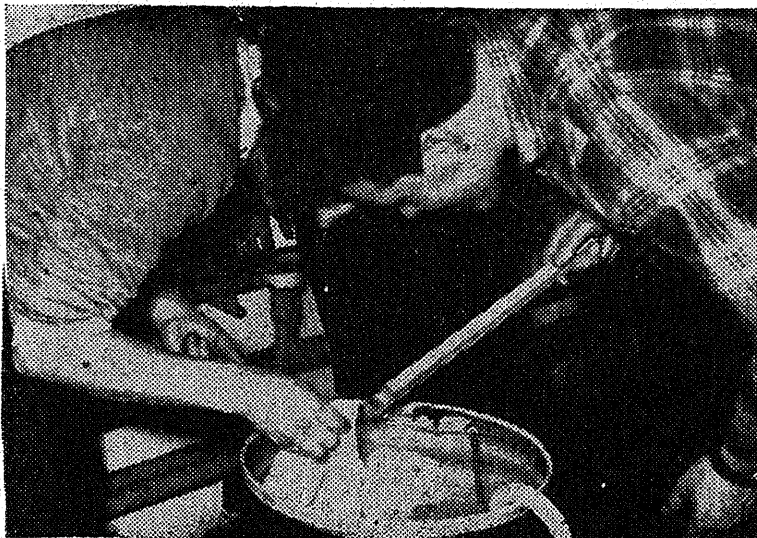
V. ILVES

Juba kaugelt hakkab Mustamäel silma suur viiekorruselise hoone. See on TPI uus ühiselamu — tulevase üliõpilaselinnakese esiklapp, mille peremeesteks said hiljuti kolmsada üliõpilast.

Uues ajakohases hoones on loodud ideaalsed tingimused õppetööks ja puhkuseks. Toad on istutatud uue mööbliga, üliõpilase kasutuses on igal korrusel puhketuba, köök, lauabenniseaud, pesuruumid, pesupesemisasinad ja palju-palju ruume. Peab ütlemata, et siin on tudengid

ühiselamu väärilised: kõikjal valitseb piinlik puhtus ja kord, osatakse au sees pidada nii sporti kui ka teisi meelelahutusi. Igal õhtul käivad pallilahingud, peatselt algab ka ühiselamu maleturniir. Kui aga väljas on ilus suusa ilm, siis palun, võta suuskade hoiuruumist suusad ja sõida nii palju süda kutsub.

Igaüks leiab siin endale tegevust, igavust karta ei ole. Kevadeks lastakse käiku ka ühiselamu teine sektioon, siis kasvab «uus-asukate» arv juba kaheksasajani.

ÜLIÖPILASED AUSTRALIAST JA UUS-MEREMAALT TALLINNAS

16.—18. veebruarini viibis Tallinnas Uus-Meremaa ja Austraalia Üliõpilasliidu delegatsioon.

Delegatsiooni koosseisus olid üliõpilased viiest ülikoolist:

Juristid A. A. Staley (Melbourne), S. H. Wilson (Sydney), D. Baxter (Uus-Lõuna-Wales), A. Young (Wellington) ja arhitekt F. Jones (Auckland).

Külalised viibisid ka meie instituudis ühiskondlike organisatsioonide poolt korraldatud vastuvõtul, olid külas meie rahvatantsijatel ja meeskooril, käisid Mustamäe ühiselamus.

R. EENDRA

KÜLALISED MUSTAMÄE ÜHISELAMU ÜHES TOAS.

16. veebruari keskpäeval võis näha Balti jaamas palju suuskadega noori. Kõik nad ruttasid rongile, et osa võtta keemia-mäeteaduskonna spordipäevast Nelijärvel. Iim oli üle ootuste halb. Puhus külm jääne tuul, mis kohati keerutas üsna kõvasti üles kristalset lumepuru. Noori see ei heidutanud ja Nelijärvele oli kogunenud üle 130 üliõpilase. Kui majutamisvõimalused olid seljataga, siis lasti ka suuskadel libiseda, küll üles- küll allamäge või päris lauskmaal. Ohtu koguneti ühisele kooskõlele, kus valiti ka uus teaduskonna kehakultuurikollektiivi nõukogu. Kõrvus veel uue nõukogu suurejoonelised plaanid ja lubadused, mindi lõpuks jalga keerutama. Kell 23.00 saabus õraku.

Suusapäeval

17. veebruari varahommik tõi kaasa suure suuskade määrimise (koos mitmekordse ümbermäärimisega). Iim oli läinud ootamatult soojaks ning õige määre valik oli raske.

Tütarlapsed sõitsid 3 km ja noormehed 10 km. Ajad olid halva libisemise tõttu nõrgad. Parimad olid:

Neiud:

1. Riiman, E. (K-61) 18.16
2. Murula, E. (K-61) 18.50
3. Vaine, R. (K-46) 19.05

Noormehed:

1. Luik, A. (K-61) 55.15
2. Kooskora, A. (K-61) 55.49
3. Joosepson, I. (OE-42) 55.58

Gruppidevahelises võistluses oli esimene K-61.

Pärast starti tutvuti Nelijärve ümbrusega. Terve metsaalune kajas noorte hõikeist ja talverõõmusid maistest küpses käigis otsus: järgmine aasta kohtuda siinsamas traditsioonilisel spordipäeval.

Praegu toimub tavaline õppetöö, kuid spordipäeval alanud võistlus teaduskonna parima grupi väljaseelgitamiseks õppetöö ja spordiradadel käib täie hooga.

Jõudu! Parimaid ootab suveheiteis Klooga.

R. KAUBER (K-41)

KÜLALISED A. A. STALEY JA A. YOUNG VASTUVÕTUL MÄLESTUSEKS KINGITUD «KALEVIPOJA» UUE VÄLJAANDEGA.

TÄHELEPANELIKULT KUULATI JA MARGITI ÜLES KOMSOMOLIKOMITTEE SEKRETÄRI KALJO MÜURISEPA. AMETI-ÜHINGUKOMITTEE LIHKME ARVI POOBUSE JA TEISTE KOHALOLIJATE SONU ÕPETUUD KORRALDAMISEST JA ÜLIÕPILASTE ELUST-OLUST MEIE INSTITUUDIS.

K. MÜURISEPALE JÄI MÄLESTUSEKS RINDA AUSTRALIA ÜLIÕPILASLIIDU MÄRK.

August Kork sündis 4. augustil 1887 Tartumaal tolleaesgses Kasepea vallas Arda külas põllutöölise kehvast perekonnast.

Elu igasuguste raskustega tuli tal juba noorukina rünnak kokku panna. Karjusepõlvele järgnes «Postimehe» müümine Tartu tänavail. Puudusega pooleks käidi algkoolis ja 1905. aastal läks korda lõpetada Tartu Linnakool.

Edasi viis tee sõjakooli, mis ei nõudnud materiaalseid kulutusi ja langes kokku ka nooruki enda huvidega. 1908. a. lõpetas Kork esimese järgu tunnistusega Tšugujevi junkrutekooli. 1914. aastal, just esimese maailmasõja eel, lõpetas Kork väga hea hindega Sõjaväe Akadeemia.

Esimese maailmasõja tandrill autasustati Korki mitmete lahingordenitega. 1917. aasta augustis valiti ta Läänerinde staabis moodustatud sõjaväelaste komitee esimeheks. Ta liitus bolševikega.

Eesti kodanlikud, natsionalistid püüdsid Korki mitmel korral tõmmata endi kilda, kuid ta jäi kindlaks nõukogude võimule. 1918. aasta lõpul, 1919. alul oli Kork Eesti Tõrerahva Kommuuni Nõukogu sõjaliseks nõuandjaks. 1919. a. veebruarist kuni maini oli Kork Eesti Punaarmee Staabi ülemaks. 31. juulil 1919 määrati A. Kork XV armee komandöriks, milline purustas sügisel koos teiste Punaarmee väeosadega Judenitši valgekaartlased ja paiskas nad Eesti territooriumile. Korki autasustati Punalipu ordeniga.

1920. aastal võttis XV armee A. Korki juhtimisel osa valgepoolakate sissetungi purustamisest, mille eest teda autasustati teise Punalipu ordeniga.

Pärast rahu sõlmimist valgepoolakatega, jäi Punaarmee ülesandeks purustada valgekindral Wrangeli väed, kes peitsid end Perekopi kindlustuste taha.

Punaarmee kogenud lahinguid viisidest loodi uus VI armee, mille komandöriks 16. oktoobril 1920 määrati August Kork. VI armee osutus peamiseks jõuks, kes teiste Punaarmee väeosadega purustas Wrangeli.

Rinde juhataja M. Frunze juhtimisel hakati välja töötama läbimurde plaani. Nagu näeme säilinud dokumentidest, võttis sellest aktiivselt osa ka August Kork. 1921. aastal esines A. Kork Jekaterinõslavis (Dnepropetrov-

AUGUST KORK

PALJUD ÜLIÕPILASED ON PÜRDUNUD TOIMETUSE JA NLKP AJALOO KATEEDRI ÕPPEJÕUDUDE POOLE KÜSIMUSEGA: «KES OLI AUGUST KORK?» ALLPOOL VASTAB SELLELE KÜSIMUSELE AJAL. TEAD. KAND. Ü. TAIGRO.

skis) Perekopi kindlustustest läbimurdmisel langenute mälestuspäeval. Ta andis seal sõjaajaloolise ülevaate Krimmi vabastamislahinguist.

A. Kork meenutas, et VI armeele tehti 1920. aasta novembri alul ülesandeks kaitsta vaenlase dessantide eest merekallast Dnepri suudmest kuni Perekopini, murda läbi Perekopi kindlustuste võõnd ning jätkata pealetungi Krimmile.

Raskeimaks tõkkeks oli Perekopi kindlustustest nn. Türgi vall, mis 9 versta pikkuselt läbis kogu maakitsuse. Valli kõrgus oli ligi 3 silda, laius 4—5 silda. Valli olid kaevatud kaevikud, kuulipildujapesad, blindaažid jne. Valli muldkehas asusid ka süvendid meeskonna ja laskemoona jaoks. Valli ette oli kaevatud 5 sülle sügavune ja 15—18 sülle laiune kraav. Niihästi kraavi kaldad kui ka valli küljed olid tihedalt palistatud traattõketega, fuggasidena ja muuga. Edasi tuli nn. Jušuni positsioon, mis kujutas endast 3—4 realist kaevikute ja traattõkete süsteemi. Peale selle olid kindlustatud ka Sivaši lahe lõunakaldad.

Esialgu soovitati VI armeele kõrgemalt poolt Perekopi maakitsusel kasutada positsioonisõja meetodeid. Kuid VI armee juhtkond avastas kohalike meteoroloogilisi tingimusi uurides, et Sivaši on võimalik teatud ajal jalgsi läbida.

A. Kork ütles selle kohta oma ettekandes: «Arusaadav, et kui need asjaolud selgusid, siis ei võinudki VI armee komandör teha teist otsust, lõök tuli anda vaenlase kõige nõrgemale kohale! Läbi Sivaši ja Litovski poolsaare Armjanskile, Lõunarinde juhataja kinnitas selle plaani.»

Tol ajal oli sõlmitud ajutine kokkulepe Mahnoga, kes lubas toetada Punaarmeel Krimmi vabastamisoperatsioonides. A. Korki operatiivalluvusse saabus Mahno ratsaüksus kuulipildujate

polguga. Et mahnolasi, vaatamata nende töotusele, siiski ei saanud täielikult usaldada ning jätta neid Punaarmee tagalasse ei peetud mingil juhul soovitatavaks, siis andis VI armee komandör A. Kork mahnolastele korralduse alustada ööl vastu 6. novembril Sivaši forsseerimist. Kuid mahnolased pöördusid hommikuks tagasi, teatades, et Sivaši on võimatu läbida. See nõudis vägede uut ümberpaigutamist. Alles 7. novembril õhtul kell 20.00 hakkasid 15. ja 52. diviisi koos mahnolaste ratsasalvaga 15. diviisi komandöri J. Raudmetsa juhtimisel liikuma läbi Sivaši.

Teejuhina aitas Punaarmee väeosi läbi Sivaši Stroganovka külla talupoeg I. Olenšuk. Ööl vastu 8. novembril kell 2 jõudsid Punaarmee väekoondised Litovski poolsaarele, kus algasid ägedad lahingud vaenlasega. Vaatamata vastase vastupanule, suutsid 15. ja 52. diviisi üksused vallutada platsdarmi Litovski poolsaarel ning arendada edasi pealetungi, mis kutsus välgete seas esile tohutu paanika.

Samal ajal alustas 51. diviisi V. Blüheri juhtimisel koos mõnede teiste väeosadega rünnakut Türgi valli kindlustustele.

9. novembril teatas VI armee ajaleht «Krasnõi Boets»: «Pärast ägedat lahingut hõivasid meie vapralt väeosad Perekopi valli ning väljusid taganevat vaenlast jälitades Armjansk—Karadžinai—Punase järve põhjakalda joonele. Karadžinai hõivamisel viskas re. vad käest ja andis end vangi Wrangeli kaardivägi — Drozdovi diviisi koos ohvitseridega. Vaenlane taganeb lõunasuunas, meie liigume tihedalt tema kannul.»

15. novembril vabastasid Nõukogude väed Sevastopoli ja Feodossia, 16. novembril Kertši. Krimmi poolsaar oli valgekaartlastest puhastatud ja viimane sõjakolle Venemaa Euroopaosas likvideeritud.

Perekopi ja Jušuni kindlusta-

tud positsioonide vallutamise eest autasustati A. Korki revolutsiooni aarelvaga — kulla ja vääriskividega kaunistatud mõõgaga, millele oli kinnitatud Punalipu lahinguorden. Selliselt tõsteti esile ainult üksikuid, eriti väljapaistvaid väejuhte (M. V. Frunze, A. I. Jegorov, M. S. Budjonõi jt.) ja tollal oli see autasu Nõukogude võimu kõrgeim auavaldus.

Mitmekülge ja sügava analüüsi Krimmi poolsaare vabastamisel ning Wrangeli purustamisel peetud lahingutest esitas A. Kork oma brošüüris «6. armee Krimmi operatsioon».

Pärast Wrangeli purustamist sai A. Kork Harkovi sõjaväeringkonna ülemaks. 1922. aastal määrati ta Ukraina ja Krimmi vägede ülemjuhataja abiks. Siin süvenes veelgi Korki sõprus Nõukogudema relvastatud jõudude looja M. V. Frunzega, kes oli tollal eespool mainitud vägede ülemjuhatajaks. M. V. Frunze iseloomustas A. Korki nii viisi: «Tunnen 1920. aasta (A. Korki — Toim.) oktoobrist. Suurte lahingukogemustega ja soliidse teoreetilise ettevalmistusega väljapaistev sõjaasjanduse spetsialist. Väga algatusvõimeline, tohutu enesevalitsemise ja töövõimega. Oli haruldaselt hea armeekomandör. Poliitiliselt täiesti lojaalne. Sobib täiel määral oma kohale.» Edasi töötas A. Kork Kesk-Aasias Turkestani rinde ülemana, kus ta nagu ikka oli alluvate hulgas väga populaarne. Nii valisid 4. diviisi 10. polgu ja ratsaeskadroni meeskonnad A. Korki oma väeüksuse aripunaarmeelaseks.

Välismaiseid imperialiste häirisid väga nõukogude võimu edusammud ja eriti nõukogude vabariikide ühinemine Nõukogude Liiduks. Nad hakkasid otsima uusi võimalusi sõjaliseks interventsiooniks. Ilmus Inglise välisministri lord Coursoni ultimatum. Lousanneis tapeti Nõukogude Liidu diplomaat V. Vorovski.

Neil ärevatel aegadel, aastatel 1923.—1924. oli A. Kork õhujõudude ülemjuhataja esimeseks abiks ja hiljem Lääne sõjaväeringkonna vägede juhatajaks.

1925. aastal oli A. Kork Kaukaasia Punalipulise Armee ülemaks. Siin valiti ta Taga-Kaukaasia Täitevkomitee liikmeks. 1926. aastal töötas A. Kork Valgevene sõjaväeringkonna ülemana ning Sõjaasjanduse ja Mereasjanduse Rahvakomissariaadi volinikuna Valgevene Rahvakomissaride Nõukogu juures. Seejärel määrati A. Kork Leningradi sõjaväeringkonna ülemaks. 1927. aasta detsembris võttis A. Kork delegaadina osa partei XV kongressist.

1928. aastal viibis A. Kork sõjaväeatašena Saksamaal. Edasi töötas ta Punaarmee varustusvalitsuse ülemana, Sõjaasjanduse ja Mereasjanduse Rahvakomissariaadi sõjanõukogu liikmena, Moskva sõjaväeringkonna ülemana ja mujal. Viimastel elupäevadel oli A. Kork M. V. Frunze nimelise Sõjaväeakadeemia ülemaks ning kasutas kõiki oma kogemusi ja teadmisi Punaarmee juhtiva, kaadri ettevalmistamiseks. 1936. aasta detsembris lausis ta uue õppeaasta avamisel peetud kõnes: «Käesoleval aastal peame alustama õppetööd veelgi sügavamal arusaamisega ja teadlikumana meie ülesannete tähtsusest. Seda nõuab meilt Rahvakomissaride Nõukogu ja meie partei Keskkomitee suure tähtsusega otsus kõrgemate koolide töö kohta ja Kaitse Rahvakomissari käskkiri.» 1925. aasta veebruarist peale kuulus A. Kork Kommunistliku Partei riidadesse ja jäi tema ideedele surmani truuks.

Eesti töömehe poeg August Kork oli Kodusõjas üheks väljapaistvamaks väejuhiks. Ta ühines kohe kindlalt ja lõplikult tõrerahva võimuga ning aitas kaasa juba Punaarmee loomisele.

Eesti rahvas on uhke oma kangelaslikele pojale, kes täitis ausalt kõik temale antud ülesanded.

VAHETAME MÖTTEID KA NENDE PROBLEEMIDE ÜLE

Õppejõu töö on üks omapärasemaid tööliike, kus kvaliteedi kontrolli teostamine on küllaltki keerukas ja raske küsimus. Juhuslikud loengute kontrollikülastamised selgitavad küll ettekandmise taset, kuid nad ei räägi sellest, kas üliõpilased suutsid omandada nendele pakutud teadmisi, ja kas seda, kas suudetakse neid teadmisi kasutada tulevases töös. Veelgi raskem on kontrollida eksamineerimist, kus eksamineerija otsus on lõplik ja vastuvaidlematu.

Kontrollimise objektiks võiks olla üliõpilaste loengute konспекtid (loeng on hea, kui ta pakub palju uut, on arusaadav ja kergesti konспекteeritav).

Teatud ülevaate annavad küll väljapandud hinded, kuid alati pole võimalik otsustada, millisel määral on need hinnangud ekvivalentsed erinevate õppejõudude juures või erinevates õppeasutustes. Kohe tekib küsimus nõudmistest tasemest ja ka selle loomulikest langemisest tendentsist. Mida väiksem on kursuse maht ja mida vähem on järelekaasmeid, seda vähem näeb õppejõud vaeva.

Liberaalitsemine ei ole kasulik ei õppijale ega ka aus õppeasutuse suhtes. Võime julgesti öelda, et TPI-s pole selliseid õppejõudusid, kes ei mõtleks selle üle, kuidas anda üliõpilastele võimalikult põhjalikumaid teadmisi loengute ja programmi raames, kuidas saaks tösta õpetamise kasutegurit.

Esialgu paistab, et siin midagi olulist ära teha ei saa, iga aine kohta on olemas omaette programm, mille tähtsime on usaldatud kompetentsete isikute kätte. Kuid programmi on koostanud erinevate komisjonide poolt ning seal esineb niivõrd palju paralleelseid, et nende mitmekordne ettekandmine võib osutuda ebaratsionaalseks ja üleaaruseks ajakuluks.

Oleks tingimata vaja liik, et erinevate kateedrite vastavad lektorid lepiksid omavahel kokku, kuidas vabaneda

neist paralleelismidest oma loengutes. Kahjuks aga iga lektor õpetab vaid vastavalt oma programmi, arvestamata sealjuures teiste kateedrite tööd. Koordineerimiskomisjonide istungitel (niipalju kui allakirjutanu on neist võtnud osa) ei arutata samuti detailseid probleeme. See, mis on siiani koordineerimise alal ära tehtud, on toimunud ainult mitteametlikel lektorite omavahelistel vestlustel.

Eriti tihe on selline koostöö matemaatika, teoreetilise mehaanika ja ehitismehaanika kateedrite vahel; seoses matemaatika programmi laiendamisega tihekes ka tunduvalt sise matemaatikute ja elektirikute vahel. Üks näide sellise koostöö kasulikkusest. Kord kurtis ehitismehaanika dotsent sm. Tabatšnikov, et tal läks Laplace'i võrrandi teisendamiseks silinderkoordinaatidesse aega kaheksakümmend minutit. Minul kulus selleks paraja ettevalmistuse juures aega kakskümmend viis minutit pluss viis minutit sissejuhatuses. Tulemusena — puhas ajakasu tervelt viiskümmend minutit. Me leppisime sm. Tabatšnikoviga kokku ja järgmisel aastal tegingi selle teisendamise matemaatika loengul diferentseerimise näitena.

Teine näide: seoses õppeplaani muutumisega, õhtune kolmas kursus kuulus diferentsiaalvõrrandite paralleelselt dunaamikaga (teistes rühmades tuleb dunaamika hiljem) ning kuna diferentsiaalvõrrandite aparatuur pole veel küllaldaselt omandatud, oli dunaamikaga raskusi... Sellest ka suur hulk läbilõikeid dunaamikaga eksamil. Edaspidi (kuni järgmise õppeplaani muutumiseni) hakatakse lugema diferentsiaalvõrrandite õhtusele osakonnale enne kordseid integraale.

Kahjuks esinevad õpetamise koordineerimatus juhtumid kaugemal sagedasti. See on ka täiesti loomulik, sest õpetamise koordineerimine on selline töö, mis on raskesti arvestatav ja ei kuulu hindamise

alla. Sageli on ta seotud ka uute asjade juurdeõppimisega ja oma kursuse moderniseerimisega. Siinjuures oleks huvitav märkida, et Leningradi ehitusinseneride instituudis läkitati matemaatika kateedri assistente üheks aastaks tööle ehitusmehaanika kateedrisse.

Meil kahjuks puudub side matemaatika ja laevamehaanika kateedrite vahel, kuigi gaasidünaamikal, soojuseülekanandel ja termodynaamikal on kaunikesti palju ühiseid probleeme matemaatikaga. On väga halb, kui üliõpilastel tekib arvamus, et matemaatilisest teadmistest neil pole peaaegu mingit kasu. Seoses matemaatika programmi suurenemisega peaksid erianete õpetajad täie tõsidusega arvestama üliõpilaste matemaatilise hariduse tõusu. Arvamined, et tehniliste ainete ettekandmine kõrgel matemaatilisel tasemel on arusaamatu, on täiesti väär ja isegi haavav meie tugevale üliõpilasperlele.

Matemaatika programmi suurendamine on üleliidulise tähtsusega üritus ja meie peame sellele ka omalt poolt reageerima. Allakirjutanu arvates peaksid erianete õpetajad tundma rohkem huvi matemaatika eksamite vastu; oleks hea, kui nad külastaksid neid selleks, et olla kursis kuivõrd nende tulevased õpilased valdavad matemaatilist aparatuuri. Näiteks dots. Naarits õige sageli külastas mind, kui ma eksamineerisin ehitajaid ja ma olen temale väga tänulik rohkearvuliste ja asjalike märkuste eest; ühtlasi on väga meeldiv, et dots. Naarits kavatseb edaspidi lugeda ehitismehaanikat juba kõrgemal tasemel, nimelt maatriksarvutuse baasil.

Meil TPI-s on loodud koordineerimiskomisjon, kelle ees seisab väga tähtis töö — oluliselt kergendada üliõpilaste töövaeva, et meie üliõpilased sama aja lookus samasuguse töökulu juures omandaksid suuremaid teadmisi. Kuid komisjoni tööd

segab üks põhimine küsimus — õppeprogramm. Kas komisjonil on õigust tema muutmiseks, kas või vähesel määral? Tahaksin loota, et on.

Õpetamise edukus oleneb ka paljust teisest tegurist. Üheks aktuaalsemaks probleemiks on praegu staažiga üliõpilaste edukuse küsimus. Aga üliõpilastest peavad välja kasvama tublid, kõrge kvalifikatsiooniga insenerid. Tööd staažiga üliõpilastega peab tegema suure vastutustundega ja läbimõeldult, operatiivselt arvestades kõiki töökäigus ilmnevaid faktoreid.

Esiteks on nende ettevalmistus nõrgem, ja teiseks, neil on väga vähe aega abstraktsete mõistete omandamiseks ja nendega harjumiseks. Minu arvates ei ole see õige, et staažiga üliõpilased hakkavad kuulama matemaatikat koos staažita üliõpilastega, ja seda kolmel põhjusel: 1. Staažita üliõpilaste õpetamine peab toimuma ebaloomulikult aeglase tempoga, ja siiski, vaatamata nende arengu kunstilikele pidurdamisele, jääb nende teadmiste tase ikkagi kõrgemaks staažiga üliõpilaste omast.

2. Erineva teadmiste tasemega rühmas on raske luua ühtlast kollektiivi. 3. On täiesti loomulik, et kevadsemestril hakatakse ühendatud rühmadele ainet lugema aeglaselt, arvestades staažiga õpilasi (teine semester), see aga soodustab staažita üliõpilaste mitte-midagitegemist. Ühe sõnaga, selline ühendamine on kahjulik staažita üliõpilastele.

Lõpuks tahaksin esitada lugupeetud lugejatele paar küsimust: mida ta arwab eksamil mahakirjutamisest ehk nõndanimetatud spikerdamisest kui ebaaususe kasvatajast, kuidas on parem eksamineerida, kas kirjanduse kasutamisea või ilma, eksaminileitiga või ilma? Kirjutage sellest meie lehele.

**MATEMAATIKA
KATEEDRI
DOTSENT
A. GARŠNEK**

AUGUST PIIRKOP

18. veebruaril lahkus meie keskest tubli töömees ja hea seltsimees August Augusti poeg Piirkop.

August Piirkop töötas Tallinna Polütehnilises Instituudis alates instituudi asutamise päevast kuni pensionile minekuni 1. oktoobril 1960. a. lukksepp-mehaanikuna. Ja olles pensionil, vaatamata oma

kõrgele vanusele, käis ta ikka abistamas kitsaskohtadel ning oli alati nõuandjana teretulnud.

Meile, kes teda tundsiime ja temaga koos töötasime, jääb temast kustumatu mälestus.

TÖÖKAASLASED

Mida arvate Teie?

Mõtteid loengulisest tegevusest TPI-s

Hiljuti arutas meie instituudi parteibüroo Poliitiliste ja Teaduslaste Teadmiste Levitamise Ühingu TPI liikmegrupi tegevust. Jaanuari lõpul oli see küsimus aga instituudi nõukogu päevakorras. Vajadusi selleks tõi Nõukogudema kõrgete õppeasutuste uus põhikiri. See kohustab iga õppejõudu ja üliõpilast võtma osa teaduslaste ja poliitiliste teadmiste levitamisest rahvahulkadesse.

Oma olemasolu suhteliselt lühikesel ajajooksul on liikmegrupp üsnagi palju saavutanud. (Lähemalt vt. «Tallinna Polütehnik» nr. 28, 1961, «TPI lektorite grupi tööst»). Kuid see kõik pole veel kaugeltki piisav. Seda konstateeris ka instituudi nõukogu, kes kavandas konkreetse otsuse.

See otsus, õigemini küll olukorra enese kohta, tekitab tahmatult mitmesuguseid mõtteid. Kõigepealt — millal jõuame nii kaugemale, et PTTLÜ liikmegrupp saab sisuliselt lahti grupi nimeusest? Praegu hõlmab ta vaid pisut rohkem kui kolmandiku õppejõudude arvust ja ainult seitse (1) üliõpilast. Kas on vaja teha õppejõudude hulgas selgitustööd loengulisel propaaganda tähtsusest? Vaevalt. Aga «värbamistööd» kahjuks küll. Tõsi, paljud õppejõud on küllaltki tugevasti töga üle koormatud. Aga hea tahtmise juures leiduks loengutegi jaoks aega.

Üliõpilastega on asi pisut teine. Kahtlemata on vähe neid, kes ise tulevad: «Ma tahaksin lektoriks hakata!» ja seda lütsalt sellespärast, et neil puuduvad veel selleks tööks vajalikud kogemused. Nii mõnelegi võib tunduda see ülejõu kätvama või isegi üle-arusena. Siin peab ütlema oma sõna Komsomolikomitee, ee'kõige aga ÜTÜ (meenutagem selle põhikirja!). Seejuures ei tohi unustada, et osavõtt loengulisest tegevusest on tulevasele insenerile ainult kasuks. Materjalide ettevalmistamine süvendab teadmisi, esinemine aga arendab kõneoskust. Mõemad on tänapäeva spetsialistile hädasti tarvis. Seda kinnitavad kahtlemata oma kogemustest need rühma EA-54 üliõpilased, kes mõõduvõel suvel Mustamäel pidasid ehitusbrigadides kümme loengut. Samuti AA-49 üliõpilased Aarna ja Kell, kes esinesid tootmisalase välajõppe ajal tehases «Punane Ret».

Kuhu peaks langema instituudi lektorite tegevuse raskuspunkt? Kui kõne'da loengutest selle sõna kõige otsemas mõttes, siis väljaspoolle instituuti — tööstustesse, asutustesse, koolidesse, ühe sõnaga, kus loengud pole nii «igapäevane nähtus», kui instituudi seinte vahel. Inimene,

kelle tööpäev möödub tööpingsa taga, kuulab loengut üsna meelstasti. Muidugi juhul kui see loeng on huvitav. Instituudi oma rahva jaoks, kes juba niigi palju kuulab loenguid päevas, tuleb leida pisut teisi töövorme. Näiteks küsimuste-vastuste õhtud, viktoriinid, elavad ajalehed pakuvad juba märksa enamat. Kuid kas meie suur kollektiiv ei suuda siis nuputada välja midagi hoopis värskeimat?! Lisada tuleks veel meie lektorite teematikas puuduvad vestlused, mis oleks vahetult seotud instituudi eluga. Ja veel — kas instituudi õppejõud ja üliõpilased ei võiks hakata välja andma elavat ajalehte või ajakirja? Nad ei pruugiks olla kuigi pikad — 30—40 minutit, mitmekesise sisuga, juurdearvatud ka isetegevuse kasutamise. Seda võiks pakkuda ka tööstusetevõtetele. Võib arvata, et selle eest öeldaks meile ainult aitäh!

Edasi — meil on juba päris palju ettevõtete stipendiaate. Nende sidemed oma ettevõtetele kipuvad sisuliselt nõrgaks jääma. Kas ei aitaks niitide katkemise vältimisele omajagu kaasa ka stipendiaatide esinemised neid suunanud kollektiivides — kas või üliõpilasele teemadel? Arvatavasti, ti võiks sellele jaatavalt vastata.

Palju võimalusi, võib-olla isegi kõige rohkem võimalusi pakub loengulisest tegevusest väljaspool üliõpilastele ja ka neid juhendavatele õppejõududele tootmispraktika aeg. Paraku on sellele seni suhteliselt vähe tähelepanu pööratud. Näiteks rektorat tegi sügisel tootmisalase väljajõppe juhendajatele otseselt ülesandeks pidada ettevõtte se mestri kestel kaks loengut. Pooled õppejõud jätsid selle ülesand, lütsalt täitmata ja teiseigi poole teematika oli juhuslik ja kesise võitu. Ometi võimaluse selleks peaks leiduma, auditootumi samuti.

Tuleb mõista, et läbi hakkab saama see aeg, mil ettevõtte-stused kõik ees ära tehti. Nüüd tuleb is rohkem algatust näidata. Kahtlemata auditootumit leidmine nii raske ei olekski, kui meie inimesed oleksid rohkem kontaktis ettevõtete ühiskondlike organisatsioonidega. See jutt käib ka tööstuspraktika kohta. Kui õppejõud aitab leida ühiskondlike ülesandeid üliõpilasele, saab ta paratamatult ka ise «orbidiile».

Need on üksikud mõtted meie instituudis tehtava loengulisest töö ja selle avaldamise kohta. Loodame, et lugeja meid omalt poolt täiendab. Nende ridade autoril oleks heameel kui need oleksid kasvõi väikeseks tõukeks loengulisest tegevuse laiendamisel instituudis.

V. KALPUS

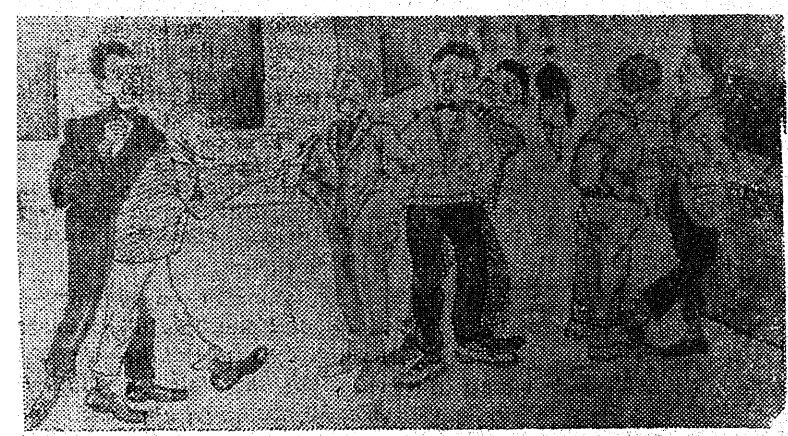
Toimetaja A. HANSEN

Орган партбюро, ректората, Комитета ЛКСМЭ и профкома Tallinnского политехнического института «Таллинский политехник», город Tallinn.

Tõsielust

Paljud üliõpilased, kes viibivad tehaistes ja kaevandustes praktilist töötamisalasel väljajõppel, ei võta osa

nende ettevõtete ühiskondlikust elust. Nende hulka kuuluvad ka üliõpilased-kommunistlikud noored SAARE, LIBERT, GROZDOV, KONETŠNOI, MAKEVITS. Käva kaevandustest. See karikatuur on võetud kaevanduse seinalehest.

«Peaa minema teatrisse. Koosolekule tulla ei saa aega.»
«Ka meil pole mõtet minna. Oleme ju kaevanduses ajutiselt ja pole meie asigi, mis nad oma koosolekutel arutavad.»

ENSV

karikavõistlused korvpallis

22.—25. veebruaril viidi läbi ENSV korvpalli karikavõistluste finaalturniiri esimene etapp. TPI meeskond võitnudega Tõdukaubastu (56:41), EPA II (72:23), Tallinna «Tõõjõureservide» (78:33), ETKVL-I (57:54) ja EPA I (69:51) üle asus turniiri ainujuhtimisele.

ONNITLEME

TIIA PLOOMIPUUD

ja

TONNO LEPMETSA

abiellumise puhul

TPI Spordiklubi ja korvpallurid